

MỘT THỂ HỆ KHÁC NỔI LÊN.

Kinh thánh: Các quan xét 2:1-10

“1 Và, thiên sứ của Đức Giê-hô-va đi lên từ Ghinh-ganh đến Bô-kim, và nói rằng: Ta đã đem các ngươi đi lên khỏi xứ Ê-díp-tô, dẫn vào xứ ta đã thề ban cho tổ phụ các ngươi. Ta đã phán: Ta sẽ chẳng hề hủy giao ước ta đã lập cùng các ngươi; 2 còn các ngươi, chớ lập giao ước cùng dân xứ này; hãy phá hủy bàn thờ của chúng nó. Song các ngươi không có vâng theo lời phán của ta. Tại sao các ngươi đã làm điều đó? 3 Ta cũng có phán: Ta sẽ chẳng đuổi dân ấy khỏi trước mặt các ngươi, song chúng nó sẽ ở bên các ngươi, và các thân chúng nó sẽ thành một cái bẫy cho các ngươi. 4 Thiên sứ của Đức Giê-hô-va vừa nói dứt lời này cho cả dân Y-sơ-ra-ên, thì dân sự bèn cất tiếng lên khóc. 5 Chúng gọi tên chỗ đó là Bô-kim, và dâng tế lễ cho Đức Giê-hô-va tại đó. 6 Khi Giô-suê đã cho dân sự về, thì mọi người Y-sơ-ra-ên, ai nấy đều đi vào sản nghiệp mình, đăng nhận lấy xứ. 7 Dân sự phục sự Đức Giê-hô-va trong trọn đời Giô-suê và trọn đời các trưởng lão còn sống lâu hơn Giô-suê, là những kẻ đã thấy các công việc lớn lao mà Đức Giê-hô-va đã làm ra vì Y-sơ-ra-ên. 8 Đoạn, Giô-suê, con trai của Nun, tôi tớ của Đức Giê-hô-va, qua đời, tuổi được một trăm mười; 9 người ta chôn người trong địa phận về sản nghiệp người, tại Thim-nát-Hê-re trên núi Ép-ra-im, về phía bắc núi Ga-ách. 10 Hết thầy người đời ấy cũng được tiếp về tổ phụ mình; rồi một đời khác nổi lên, chẳng biết Đức Giê-hô-va, cũng chẳng biết các điều Ngài đã làm nhân vì Y-sơ-ra-ên.”

Gợi ý bài học: Phân đoạn hôm nay là một bước chuyển quan trọng trong sách Các Quan Xét. Phần đầu cho thấy sự thất bại của dân Y-sơ-ra-ên trong việc chinh phục Ca-na-an; phần tiếp theo giải thích nguyên nhân sâu xa dẫn đến sự suy thoái thuộc linh của họ. Đó không chỉ là sự yếu kém về quân sự, nhưng trước hết là hậu quả của việc không vâng lời Đức Chúa Trời.

Từ Ghinh-ganh đến Bô-kim: Đức Chúa Trời sai thiên sứ của Ngài từ Ghinh-ganh đến Bô-kim để quở trách dân Y-sơ-ra-ên. Ghinh-ganh là nơi dân Y-sơ-ra-ên đóng trại sau khi vượt qua sông Giô-danh. Tại đó, họ làm phép cắt bì, giữ lễ Vượt Qua và được cất khỏi sự sỉ nhục của Ai Cập. **Ghinh-ganh là nơi nhắc họ nhớ đến ân điển, sự biệt riêng và khởi đầu của hành trình chinh phục Đất Hứa.** Nhưng thiên sứ của Đức Giê-hô-va lại đi từ Ghinh-ganh đến Bô-kim – nơi có tên nghĩa là **“những người khóc”**. Sự di chuyển ấy mang một ý nghĩa đầy cảnh báo: **dân sự đã đi từ nơi của ân điển và sự dâng mình đến nơi của nước mắt và sự than khóc.**

Đức Chúa Trời nhắc lại những điều Ngài đã làm cho họ: “Ta đã đem các ngươi đi lên khỏi xứ Ê-díp-tô, dẫn vào xứ ta đã thề ban cho tổ phụ các ngươi.” Dân Y-sơ-ra-ên có thể đứng trong Đất Hứa không phải vì họ tài giỏi hay mạnh mẽ, nhưng hoàn toàn nhờ sự thành tín và dẫn dắt của Đức Chúa Trời. Ngài đã giữ trọn giao ước của mình và hứa rằng Ngài sẽ không bao giờ hủy bỏ giao ước ấy. Tuy nhiên, **người nhận lãnh ân điển cũng có trách nhiệm đáp lại bằng sự vâng lời.** Đức Chúa Trời đã truyền cho họ không được lập giao ước với dân Ca-na-an và phải phá hủy các bàn thờ của họ. Nhưng dân Y-sơ-ra-ên đã không làm theo. Vì lợi ích trước mắt, họ để dân Ca-na-an tiếp tục sống giữa

mình. Khi đã đủ sức đánh đuổi những dân ấy, họ vẫn giữ họ lại để làm lao dịch, nhằm thu được lợi ích về kinh tế. Họ không phá bỏ các bàn thờ và cũng để cho văn hóa thờ thần tượng của Ca-na-an tiếp tục tồn tại. Điều có vẻ thuận tiện trong hiện tại lại trở thành nguyên nhân của tai họa trong tương lai.

Đức Chúa Trời phán với dân sự: “Song các ngươi không có vâng theo lời phán của ta. Tại sao các ngươi đã làm điều đó?” Đây không chỉ là lời quở trách nghiêm khắc, nhưng còn chứa đựng sự đau buồn của Đức Chúa Trời trước sự bất trung của dân Ngài. Vì họ không vâng lời, Đức Chúa Trời tuyên bố rằng Ngài sẽ không tiếp tục đuổi các dân Ca-na-an khỏi trước mặt họ. Những dân mà họ cố giữ lại để có thêm sự thuận tiện và lợi ích sẽ trở thành gai nhọn bên hông họ; còn các thần tượng của Ca-na-an sẽ trở thành cái bẫy khiến họ sa ngã. Đó là quy luật đau đớn của tội lỗi: điều con người giữ lại vì nghĩ rằng nó có lợi, cuối cùng có thể trở thành thứ trói buộc và làm tổn thương chính mình. **Sự thỏa hiệp với tội lỗi thường không bắt đầu bằng một quyết định lớn. Nó bắt đầu từ những suy nghĩ rất nhỏ:** “Điều này chắc không nghiêm trọng.”, “Chỉ một lần thôi cũng không sao.”, “Làm như vậy sẽ thuận tiện hơn.”, “Miễn là có lợi thì mình có thể chấp nhận.” Nhưng điều chúng ta không dứt khoát loại bỏ hôm nay có thể trở thành cái bẫy thuộc linh ngày mai.

Khi nghe lời phán xét của Đức Chúa Trời, dân Y-sơ-ra-ên cất tiếng khóc lớn. Họ gọi nơi ấy là Bô-kim và dâng tế lễ cho Đức Giê-hô-va. **Nhưng điều đau lòng là nước mắt và tế lễ của họ không dẫn đến một sự thay đổi thật sự.** Họ khóc, nhưng không phá bỏ các bàn thờ thần tượng. Họ đau buồn, nhưng không chấm dứt sự thỏa hiệp với dân Ca-na-an. **Nước mắt của họ chỉ là phản ứng cảm xúc trước hậu quả của tội lỗi, chứ chưa phải là sự ăn năn khiến họ thay đổi cách sống.** Sự ăn năn thật không chỉ là cảm thấy buồn, sợ hãi hoặc hối tiếc. **Ăn năn là quay trở lại với Đức Chúa Trời, từ bỏ điều sai trái và sửa lại đời sống theo Lời Ngài.** Chúng ta cũng có thể xúc động khi nghe giảng, khóc trong lúc cầu nguyện hoặc cảm thấy đau lòng khi nhận ra lỗi lầm của mình. Nhưng nếu sau đó đời sống vẫn không thay đổi, sự xúc động ấy chưa phải là sự ăn năn trọn vẹn. **Đức Chúa Trời không chỉ muốn những giọt nước mắt của chúng ta. Ngài muốn một tấm lòng thật sự quay về và một đời sống sẵn sàng vâng lời.**

Từ câu 6, phân đoạn chuyển sang một thực trạng đau buồn khác. Khi Giô-suê và những người thuộc thế hệ của ông còn sống, dân Y-sơ-ra-ên vẫn phục vụ Đức Giê-hô-va. Họ là những người đã tận mắt chứng kiến các công việc lớn lao Ngài làm cho dân sự. Nhưng khi thế hệ ấy qua đời, một thế hệ khác nổi lên: “Họ chẳng biết Đức Giê-hô-va, cũng chẳng biết các điều Ngài đã làm nhân vì Y-sơ-ra-ên” Trong Kinh Thánh, “biết Đức Chúa Trời” không chỉ có nghĩa là có kiến thức về Ngài. Đó là nhận biết Ngài cách cá nhân, có mối liên hệ thật với Ngài và kinh nghiệm sự hiện diện, quyền năng cùng ân điển của Ngài trong đời sống. Thế hệ mới có thể đã nghe kể về những việc Đức Chúa Trời làm trong quá khứ, nhưng những câu chuyện ấy chưa trở thành đức tin sống động của chính họ. Đức Chúa Trời chỉ là “Đức Chúa Trời của cha ông”, chứ chưa phải là Chúa mà họ thật sự nhận biết và bước đi cùng mỗi ngày.

Khi dân Y-sơ-ra-ên đã ổn định tại Ca-na-an và bắt đầu tận hưởng cuộc sống nông nghiệp tương đối sung túc, cảm giác cấp thiết phải nương cậy Đức Chúa Trời cũng dần

mất đi. Cuộc sống càng thuận lợi, họ càng tưởng rằng mình có thể tự kiểm soát mọi việc. Vì muốn được tiện nghi và thịnh vượng, họ dần hòa nhập với văn hóa và sự thờ thần tượng của những dân xung quanh. **Đức tin không biến mất chỉ trong một ngày. Nó phai nhạt qua từng sự thỏa hiệp nhỏ, từng lần xem nhẹ Lời Chúa và từng ngày sống mà không thật sự tìm kiếm Chúa.**

Cha mẹ có thể kể cho con cái nghe những việc Đức Chúa Trời đã làm. Hội Thánh có thể dạy Kinh Thánh và truyền lại những giá trị thuộc linh. Nhưng mỗi thế hệ đều cần trực tiếp gặp gỡ, tin nhận và kinh nghiệm Đức Chúa Trời cho chính mình. Đức tin của cha mẹ không tự động trở thành đức tin của con cái. Những câu chuyện về sự thành tín của Chúa trong quá khứ cần được kể lại, nhưng thế hệ sau cũng phải được hướng dẫn để nhận biết Ngài trong chính đời sống của mình. Đây là lời nhắc nhở nghiêm túc cho mỗi gia đình và Hội Thánh: chúng ta không chỉ cần truyền đạt kiến thức Kinh Thánh, nhưng phải giúp thế hệ tiếp theo xây dựng mối quan hệ thật với Đức Chúa Trời. Chính đời sống vâng lời, cầu nguyện và nương cậy Chúa của chúng ta sẽ giúp con cái hiểu rằng Ngài không chỉ là Đức Chúa Trời trong những câu chuyện xa xưa, nhưng là Đức Chúa Trời hằng sống và đang hành động hôm nay.

Suy ngẫm và áp dụng bài học hôm nay: Sự sa sút thuộc linh của dân Y-sơ-ra-ên không xảy ra trong một khoảnh khắc. Đó là kết quả của những lựa chọn nhỏ được tích lũy qua thời gian. Cũng vậy, tương lai thuộc linh của chúng ta được hình thành từ cách chúng ta sống mỗi ngày. Hôm nay, chúng ta hãy tự hỏi:

1. Có điều gì tôi đang giữ lại vì sự thuận tiện, dù biết rằng điều ấy không đẹp lòng Chúa?
2. Tôi biết Đức Chúa Trời qua những lời người khác kể (cho dầu đó là bài giảng mục sư... bài giảng trên mạng) hay tôi đang có mối liên hệ sống động với Ngài?
3. Đời sống hôm nay của tôi đang gieo điều gì cho tương lai của bản thân, gia đình và thế hệ tiếp theo?

Đừng để cuộc đời mình đi từ “Ghinh-ganh” đến “Bô-kim” – từ nơi của ân điển và sự dâng mình đến nơi chỉ còn lại những giọt nước mắt hối tiếc. Khi Đức Chúa Trời chỉ ra điều sai trật, hãy đáp lại bằng sự ăn năn thật và vâng lời ngay hôm nay.